

hollanderwijk **krant**

jaargang 46
nummer 4
oktober 2021

Buurtvereniging Hollanderwijk

INHOUD

REDACTIEKRABBEL.....	3
IN MEMORIAM FRANK BROUWER.....	5
Rommelmart voortuinen Hollanderwijk 4 september 2021.....	6
BERICHT VAN DE HUURDESVREINIGING.....	11
Projectnieuws van Elken & Lont.....	12
Activiteiten in Hollanderhuuske weer begonnen.....	14
Wilde Wijk voor verbinding in Huizum-West.....	16
NATUUR IN DE WIJK.....	18
WEES WELKOM IN 'DE WOONKAMER'	23
Première: Huizum op Film: historische beelden van dorp en wijk.....	24
Amaryllis helpt u verder in de buurtkamer.....	26
In de voortuin van Daniëlle.....	28
Zebepad achter NS-station.....	29
KYK IN 'E WYK.....	30
SPOORPRAAT - 11.....	34
Interview met Jeannine de Vries van Kunsthandel & Galerie de Vries.....	36
Popkoor UniQ zoekt nieuwe leden.....	40
“MEESJES-GRUT” (zie achterpagina).....	42
DE GESCHIEDENIS VAN DE MODE IN DE TWINTIGSTE EEUW, DEEL 2.....	46
CONTACTPERSONEN.....	47
Meesjes-grut.....	48

Foto voorpagina door José Vrakking; rozen in haar achtertuin op 11 juni 2021.

Colofon

De Hollanderwijkkrant is een uitgave van Buurtvereniging Hollanderwijk.

Nieuwe Hollanderdijk 63, 8932 ET Leeuwarden

Redactieadres: Nieuwe Hollanderdijk 9, 8932 ES, hollanderwijkkrant@gmail.com

Redactie: B. de Boer, A. Groenewoud, P. Pasveer, R. Swart.

Kopij inleveren bij het redactieadres: Nieuwe Hollanderdijk 9 (STIP).

Let hierbij op de kopijdatum voor het komende nummer: 10 november 2021

Oplage: 720 exemplaren, verschijnt 5 maal per jaar

Layout: P. Pasveer, druk: STIP Stencilwerk

REDACTIEKRABBEL

Hollanderwijkkrant, jaargang 46, nummer 4, oktober 2021. De eerste editie sinds februari 2020 die weer handmatig is geraapt, gevouwen en geniet door onze vrijwilligers. Met dank aan Paul Pasveer, die de voorgaande 7 wijkkranten geheel belangeloos machinaal in elkaar heeft gezet.

In deze editie aandacht voor het plotseling overlijden van onze buurtgenoot Frank Brouwer, jarenlang lid van de raap-, vouw- en nietploeg en van het bezorgteam van de Hollanderwijkkrant.

Verder een impressie in woord en beeld van de Tuinrommelmarkt op 4 september, de herstart van het activiteitenseizoen in het Hollanderhuske na anderhalf jaar coronaleed, en de vaste rubrieken Kyk in 'e Wyk, Spoorpraat en Natuur in de Wijk. Wat de natuur in onze wijk betreft: op bladzijde 28 geeft buurtgenote Daniëlle Jansen een kijkje in haar voortuin. En niet te vergeten de boodschappen van onze adverteerders die deze uitgave mede mogelijk hebben gemaakt.

Voor meer informatie verwijst ik u naar de inhoudsopgave op pagina 2. Mede namens mijn redactiegenoten Bob de Boer, Antoon Groenewoud en Paul Pasveer wens ik u veel leesplezier toe.

Roel Swart, redacteur
Hollanderwijkkrant

Pedicurepraktijk Marian Relleke

*Voor een complete voetverzorging
Op afspraak ook bij u thuis.*

*Ingroeiende nagels, eelt, likdoorns,
schimmel (mycose) nagels,
afsluiting van behandeling met voetmassage.*

Lid Provoet.

**Frans van Mierisstraat53
Leeuwarden
Tel: (058) 2136338
Mob: 06-22121339**

ProVOET
Landelijke Organisatie voor de
Voetverzorging / Pedicure

voor muzieklessen en meer

doedab

de Boer & Beukema

Muziekles in Huizum:

Keyboard/Piano, Orgel,
Viool en Kleuterviool

www.doedab.nl

enthousiast - gediplomeerd - ervaren

新亞酒家

Chinees Indisch Restaurant

SIN JAH

Schrans 105 - 8932 NC Leeuwarden

Telefoon (058) 2890990 - Fax: (058) 2880424

**Kleding
veranderen of
vermaken in
een nieuwe
LOOK**

www.safimodeatelier.nl

Mobiel: 0652629409

IN MEMORIAM FRANK BROUWER

Geheel onverwacht overleed Frank Brouwer op 23 augustus in het ziekenhuis van Heerenveen, waar hij met spoed was opgenomen vanwege zijn ziekte.

Frank heeft veel last gehad van een bipolaire stoornis en was onlangs door een lithiumvergiftiging uit zijn evenwicht geraakt. Vol ongeloof reageerde zijn buurtgenoten op zijn heengaan, maar het was wel zo.

Frank heeft een lange tijd in de Hollanderwijk gewoond. Zijn meest gelukkige periode was tijdens zijn relatie met buurtgenote Irene Stoutjesdijk, die op een gegeven moment bij hem introk en met wie hij ook in het huwelijk trad. Helaas overleed Irene aan de ziekte kanker, waardoor Frank alleen kwam te staan. Daarna leefde Frank een wat teruggetrokken leven, waarin hij toch voldoende rust en uitdaging vond. Hij deed jarenlang mee met het vouwen en nieten en

rondbrengen van de wijkkrant. Daar had hij veel plezier in.

Op dinsdag 31 augustus is Frank in kleine familiekring op de Huizumer begraafplaats begraven naast zijn vrouw Irene.

Frank laat een volwassen zoon na. Hij zal gemist worden. Frank is 67 jaar oud geworden.

Frank Roffel

Rommelmarkt voortuinen

Hollanderwijk 4 september 2021

Lekker strúne yn'e tún

tekst Roel Swart, foto's: Tom Sandijck en Roel Swart

Bijna twee en een half jaar na de vorige editie (18 mei 2019) werd op zaterdag 4 september jongstleden de derde rommelmarkt in de voortuinen van de Hollanderwijk georganiseerd door buurtgenote Ciska Verschut. Vorig jaar kon de

markt vanwege corona geen doorgang vinden. Ruim 40 wijkgenoten hadden zich dit jaar opgegeven als deelnemer. Een impressie.

Eindelijk weer een tuinrommelmarkt. Een beetje onwennig van anderhalf jaar beperkingen door corona stap ik even voor 10 uur 's ochtends de deur

Nieuwe Hollanderdijk, hoek Van Blomstraat

uit. Het is droog. Intussen doet de zon verwoede pogingen om door het wolkendek heen te breken. Ik wandel naar het W.C. de Grootplantsoen. Hoe zal het gaan vandaag? Is er veel animo na al die corona maatregelen? Bij het plantsoen aangekomen zijn Gosse en Sjitske van Houten, hun dochter Djura van Houten en Theo en Leny Biesma uit de Vermeerstraat, bezig met het uitstellen van hun koopwaar.

Bij het kunstwerk van Walter Baas staat in de poort Antoon Groenewoud, die vandaag 86 jaar is geworden! "Van harte Antoon! En nog feule jaren in gezondheid!" Samen met echtgenote Marian en neef Jan van Asperen uit de wijk Aldlân stalt hij "even een paar dinkjes" uit. Antoon: "De kienders komme hier aassen. Wij binne laat". In het plantsoen tref ik, gezelschap gehouden door zijn moeder, Samir Mezan van het Cambuurplein. Zij staan hier al vanaf half 9. Met de verkoop van dvd's, overgebleven van de verkoop op de Leeuwarder antiek- en curiosamarkt, loopt het nog niet zo goed.

11.00 uur, de zon breekt door. Als ik bij Frank Roffel aankom, laat de zon zich eindelijk zien. Sieger en Gusta Rinzema uit de Paulus Potterstraat kijken of er iets van hun gading is. Ze zijn lovend over de rommelmarkt: "Geweldig initiatief, grote klasse!"

Frank, geassisteerd door Bart Boonstra van het Cambuursterpad, heeft al flink wat verkocht. Maar volgens Bart kan het nog beter. Hij bedenkt een leus: "Grote klasse, kleine prijzen!". Altina Robijn en haar moeder doen voor de derde keer mee. "We zijn om 10 uur begonnen. Het loopt redelijk". Even na 11 uur, halverwege de Nieuwe Hollanderdijk, hoor ik de de Hollanderwijkband "In the morning" zingen en spelen. Het klinkt heel leuk. De bandleden weten de sfeer er goed in te brengen. Het wordt nog gezelliger als de klassieker van Peter Koelewijn "Kom van dat dak af!" de lucht ingaat. In één van de tuinen zie ik een bordje met daarop de tekst: "Lekker strúne yn'e tún!"

Al € 4, – verdient. Age van der Meer van de Nieuwe Hollanderdijk heeft al € 4,- verdient. Age: "Ik doen ut foor de lol". Op de hoek Nieuwe Hollanderdijk/Van Blomstraat staan Alie en haar buurvrouw Anneke met kleindochters Anouk en Dagmar uit

Vier euro verdient

Húzum. Ze tonen zich niet ontevreden. Ik spreek daar een echtpaar, afkomstig uit Buitenpost. Zij zijn vandaag al heel vroeg op pad gegaan. Om 6 uur vanochtend waren ze op een braderie in Bakkeveen, om 9 uur bezochten ze een rommelmarkt in Dronrijp, en nu, 2 uur later, zijn ze in de Hollanderwijk. Ze zijn enthousiast over de tuinrommelmarkt èn over de Hollanderwijk: “Mooi, prachtig, gezellig wykje!” Ook Atty en Arie Efdé van de Wijnhornerstraat, zijn, net als de beide vorige edities, weer van de partij. Atty: “Twee jaar terug verkochten we feul stekjes, maar nou niet sù feul. Mar wat wil je? Stekken doen je meestal in het foorjaar, ut is nou de tied dur oek niet foor”. In de Waling Dijkstrastraat wacht bewoonster Ina nog op de bus met 52 toeristen.

Bij Marieke Draaisma loopt het evenmin storm. Marieke: “Het is beregesellig! We verkopen niks, maar door te ruilen met de burens raken we

Atty en Arie Efdé

Eddy Sikma

wel spullen kwiet. De familie krijgt het gratis”. Een paar tuinen verderop tref ik Tom Binnema, die bezoek heeft van buurvrouw Dineke Koopman. Dineke had nog niet gegeten, waarop Tom, die aan de lunch zat, haar spontaan soep en een broodje brie voorschotelde. Sandra uit de Vermeerstraat en haar nichtje Lynn zijn op bezoek bij Sandra's bonus-oma Berber. Volgende week verhuist Sandra met haar moeder naar de Hollanderwijk.

Ca. 14.15 uur. Na de lunch ga ik maar weer eens op pad. De zon schijnt volop, het is lekker warm. Rondom en in het W.C. de Grootplantsoen is het niet druk. Ook José Vrakking uit de Starterstraat concludeert dat het rustiger is dan normaal. En inderdaad: in 2018 en 2019 was het aanzienlijk

In de tuin van Marieke Draaisma (precies in het midden)

drukker. Haar overbuurvrouw Sjoukje de Boer, die hier sinds een jaar woont, is in gezelschap van haar vriend Roelof van de Belt. Ze is niet ontevreden over de verkoop. In de Starterstraat ga ik een kijkje nemen bij Ciska Verschut, die naast de organisatie van de tuinrommelmarkt, ook dit jaar weer van alles te koop heeft. Ze heeft inmiddels “un búse vol geld” verdiend. Tineke Beimers uit de Wijbrand de Geeststraat heeft, in overleg met de huidige bewoner, haar koopwaar uitgesteld in de voortuin van het huis naast dat van Ciska. Jetty uit de Vrijheidswijk assisteert haar. Even later komt Ciska's vriendin Astrid uit Grou om te helpen.

Op zijn einde. Tegen een uur of 3 loopt de tuinrommelmarkt langzaam

op zijn einde. Ik doe nog een laatste rondje. In de Wijnhorsterstraat tref ik Christie Sprangh en haar Utrechtse vriend Carl Kley. Hoewel ook hier niet veel bezoekers waren, hebben ze toch

Tineke Beimers

Halbertsmastraat

nog wel wat verkocht. De grootste verkoop betreft een gitaar. Hobbyvisser Edda Algra van Achter de Hoven scoort op de valreep bij Attie en Arie Efdé nog een mooi viskoffertje met inhoud. In de Starterstraat neem ik een kijkje bij kunstschilder Eddy Sikma. Hij heeft zijn tekeningen en schilderijen met het oog op mogelijke regen “achter de rût” geplaatst. Ondanks dat zijn koopwaar door de hoge heg nauwelijks zichtbaar was, heeft hij er toch nog enkele verkocht. Het is trouwens de hele dag droog gebleven.

Volgend jaar weer. Tegen 4 uur ga ik nog even langs bij Ciska. Zij is inmiddels bezig met opruimen. Ze toont zich, ondanks dat er minder bezoekers waren dan in de voorgaande jaren, heel tevreden. “Volgend jaar weer!” aldus Ciska Verschut, die er aan toevoegt: “Dan wel weer vroeger in het jaar: eind mei, begin juni”.

Ciska, reuze bedankt voor het organiseren van de derde Tuinrommelmarkt in de voortuinen van de Hollanderwijk! Tot volgend jaar!

Ciska Verschut

BERICHT VAN DE HUURDERSVERENIGING

Verassend goed nieuws.

Net voor de zomer hebben we het bericht gehoord dat de Raad van Toezicht van Elkien groen licht heeft gegeven voor de verduurzamingsplannen van de Hollanderwijk. Daar zijn we erg blij mee.

Hoe verder.

Na de zomervakantie is het bestuur weer bij elkaar geweest en hebben we een overleg met Elkien gehad in een bredere samenstelling. Het vaste team werd aangevuld met de projectleider kwaliteit van Elkien en een bewonersconsulent van Lont. In de toekomst zal ook de werkvoorbereider aansluiten. Nu we dichterbij de uitvoering komen wordt het een voltallige projectgroep.

In ons overleg met de projectgroep werd ons duidelijk dat we nu nog in de fase van onderzoek zitten. In de brief van Lont bent u daarover geïnformeerd. Brief 25 aug j.l.

In het eerste kwartaal van het nieuwe jaar komen we in de operationele fase. De wijk wordt in drie delen opgesplitst en per deel wordt de verduurzaming uitgevoerd. U wordt daar nog uitgebreid over geïnformeerd.

Voor zover we nu zicht hebben op de plannen is onze indruk positief. Er wordt ook goed nagedacht over wat deze verbouwing voor de bewoners betekent en hoe ze dat zo zorgvuldig mogelijk kunnen uitvoeren.

Naast ons stukje in de buurtkrant zult u ook regelmatig informatie krijgen van deze projectgroep.

Zie de eerste info op de volgende pagina.

Tot slot

Er is ook een welkomstbrief voor nieuwe bewoners in de maak. Naar aanleiding van een lijst van Elkien gaan we nieuwe bewoners bezoeken en even kennismaken.

Er kan wel een extra begeleider bij de Kinderclub

Gezellig elke week een uurtje (van 3 tot 4 uur) knutselen met een groepje enthousiaste kinderen.

Heb je hier zin in, laat het even weten aan Gerda van Houten, Nieuwe Hollanderdijk 49, 2126272

Projectnieuws van Elkien & Lont

U heeft al het één en ander van ons gehoord, persoonlijk, via brieven of via de bewonerscommissie van de Hollanderwijk. Vanaf nu houden wij u ook op de hoogte van de ontwikkelingen van de onderhoudswerkzaamheden via de wijkkrant van de Hollanderwijk.

Ketensamenwerking

De inspectiewerkzaamheden aan uw woning worden in nauwe samenwerking tussen Elkien en Lont voorbereid en uitgevoerd. Dat noemen we ketensamenwerking. Bij ketensamenwerking bundelen wij onze krachten met als doel om beter en efficiënter te werken.

Op dit moment zitten we nog in de inspectiefase van het project

En wordt er de komende weken onderzoek gedaan bij verschillende woningen. Ook doen we in alle woningen een asbestinspectie. Deze inspecties duren tot ongeveer december 2021. U heeft hierover een informatiebrief ontvangen.

Met de uitslagen van onze inspecties maken we een onderhoudsplan

Hierin worden ook de uitkomsten van de woonbelevingsindex meegenomen. Deze woonbelevingsindex is door een groot aantal bewoners

ingevuld. Hierdoor hebben wij een goed beeld gekregen van hoe u uw woning en uw woonomgeving ervaart.

Wat is de volgende stap?

Zodra wij een goed beeld hebben van de werkzaamheden die uit het onderhoudsplan komen, nodigen wij u uit voor een informatiebijeenkomst. Hier vertellen wij u over onze plannen en wat de planning is. Uiteraard kunt u ook uw vragen stellen. We verwachten dat de informatiebijeenkomst in het eerste kwartaal van 2022 plaatsvindt.

Bel of mail gerust als u vragen heeft

U kunt hiervoor contact opnemen met de bewonersconsulente van Lont, Marsha van Bijleveld. Zij is bereikbaar via telefoonnummer 0518 – 72 91 38. Mailen kan ook naar: m.vanbijleveld@lont.nl. U kunt ook contact opnemen met de projectleider Sociaal van Elkien, Annet Stam. Zij is bereikbaar via telefoonnummer 0513 – 63 57 35. Mailen kan ook naar: annet.stam@elkien.nl

Ps: in de laatste brief die u heeft ontvangen stond een verkeerd telefoonnummer van de bewonersconsulente van Lont. Hierboven staat het goede nummer. Onze excuses voor het ongemak.

Buurtvereniging Hollanderwijk
Organiseert een gezellige

Kerstmiddag 55+

Datum: woensdag 15 december
Aanvang: 15.00 uur
Plaats: 't Hollanderhuuske

We kunnen bv. biljarten, sjoelen,
rummi of kaarten. Koffie met 'n koekje en
een hapje en een snapje horen er natuurlijk bij.
Om 18 uur soep en een Kerstbrood maaltijd

Als je mee wilt doen kan je het onderstaand strookje t/m
8 december inleveren bij Liesbeth, Hollanderdijk 62
of Gerda, Nieuwe Hollanderdijk 49
Alleen voor leden en donateurs

Ja, ik doe mee met de 55+middag
met .....personen

Naam: .....

Adres: .....

Activiteiten in Hollanderhuuske weer begonnen

biljartclub 2 bijt het spits af op 2 september 2021

tekst en foto's Roel Swart

Eindelijk was het dan zover. Na anderhalf jaar nauwelijks of geen reuring in het Hollanderhuuske vanwege de corona-maatregelen, konden er dankzij de vergaande versoepelingen weer activiteiten worden georganiseerd. Het spits werd op donderdagavond 2 september 2021 afgebeten door biljartclub 2. Het was volle bak. Roel Swart nam een kijkje, maakte wat kiekjes en peilde de stemming. Welnu: die was opperbest! Eindelijk weer “gesellich biljarten met een pilske, een slukje, een friske of beide, een hartig hapke

Harm weer blij!

en barman Harm van Houten dur bij!”
“Of hèt ut huuske nooit sloten weest!” De foto's spreken voor zich.

‘bijprate en weer stoate!’

Wat is een bekkenfysiotherapie?

Bekkenfysiotherapie, goed plan!

Klachten in het gebied van lage rug en bekken, buik en bekkenbodem? De bekkenfysiotherapeuten Ina Elving, Wilma Veenstra en Naomi Sirag kunnen u helpen met advies en behandeling.

Meer informatie kunt u vinden op onze website: www.bekkenpuls.nl

Vrijblijvend spreekuur op donderdag tussen 17 en 18 uur. Aanmelden kan telefonisch of via de mail info@bekkenpuls.nl

*Hoofdlocatie: Bekkenpuls | Wijnhorsterstraat 196 | 8932 EZ Leeuwarden |
06-36046497*

“Wilde Wijk” voor verbinding in Huizum-West

door Froukje Draaijer

Hoe mooi is het als bewoners elkaar beter leren kennen? Prettig gezelschap vinden of in ieder geval elkaars verschillen leren waarderen? Wilde Wijk biedt sociaal-culturele activiteiten aan om bewoners in Huizum-West met elkaar te verbinden. Bij mooi weer organiseren we buitenactiviteiten in het Julianapark, in plantsoenen of andere mooie plekken in de wijk. Ook staan er wekelijkse wandelingen op het

Wilde
Wijk

programma waarbij af en toe een bewoner als gids meeloopt die bijzondere verhalen over onze wijk weet te vertellen. Bij minder mooi weer gaan we naar binnen, onder andere in het buurthuis van Gerard Dou. Want we werken graag samen met de buurthuizen, sociale organisaties en bedrijven in de wijk.

Wilde Wijk. De naam van de stichting komt voort uit de vraag ‘Wat wil de wijk?’. We horen namelijk graag wat u als bewoner van Huizum-West nodig hebt. Vooral de mensen die dit méér nodig hebben dan anderen nodigen we uit om met ons de aansluiting te zoeken. Wilde Wijk is een non-profit organisatie en opgericht voor het wijkgericht organiseren van projecten en activiteiten op sociaal en cultureel gebied. Hierbij is de persoonlijke benadering erg belangrijk.

U kunt de activiteiten van Wilde Wijk financieel steunen door uw lege flessen in te leveren bij de Jumbo in de Van Loonstraat. Druk daarbij op de donatie-knop. Eerst meer weten? Neem een kijkje op onze internetsite

Theater rondje

www.wildewijk.nl. Overigens staan we ook op Facebook.

Podium Huzum. Als alles meezit gaan we dit najaar beginnen met Podium Huzum. Dit is een wijkproject met onder andere theater, een wijkkoor en een open podium. Laagdrempelig voor en door bewoners. Eén van de activiteiten is het locatietheater. We hebben een prachtige locatie in de wijk uitgezocht! We zoeken mensen die niet graag in de schijnwerpers staan maar wél hun verhaal willen doen! We hebben daarnaast (amateur) acteurs en muzikanten nodig. Ook een licht- en geluidstechnicus is van harte welkom. Voor de twijfelaars hebben we speciale bijeenkomsten om de kat uit de boom te kijken. Dus kom dan langs! En je weet het, hè? Bij twijfel... gewoon dóen!

Wijkkoor. Een andere activiteit waar veel vraag naar is, is een wijkkoor. Een koor speciaal voor bewoners van Huizum-West! Hoe mooi is dat? Over verbinding gesproken! We hebben

ons hier laten inspireren door de film *As it is in Heaven* en door het community koor van Gareth Malone.

Meedoen als bewoner. Vele bewoners hebben al aangegeven mee te doen. Meer mensen zijn altijd welkom! Doe mee als deelnemer of zet je in als vrijwilliger en neem je (eenzame) buurman of buurvrouw mee! Ook publiek is altijd nodig. Dus kom samen langs en geniet van de voorstellingen of activiteiten. Nieuwsgierig geworden? Wil je meedoen, meedenken, mee sjouwen en bouwen? Bel of app naar 06-55371144 Froukje of mail naar info@wildewijk.nl. We horen graag van je!

De wijk Huizum-West. Veel bewoners vragen wat eigenlijk de wijk Huizum-West is. Het is de driehoek spoorlijn-Schrans-Julianalaan. Huizum-West omvat de buurten Hollanderwijk, Gerard Dou, Julianapark en Jan van Scorelbuurt. In de hele wijk wonen ruim 6500 mensen.

NATUUR IN DE WIJK

door Antoon Groenewoud

Wat naar mijn idee de moeite waard was de afgelopen maanden hierna te vermelden, was onder andere een bijzonder kruid, een dode vogel, een “vredes-duif”(?), extra “belicht”: gras en even over vleermuizen.

Onze wijk staat bekend als de buurt-met-de-mooie (verzorgde) ligusterhagen. Deze niet-erg-opvallend-bloeiende hagen worden op bepaalde plaatsen “opgevrolijkt” met planten die spontaan met kleurige bloemen onder de heggen tevoorschijn komen. Zo ontdekte ik in de Waling Dijkstrastraat (het zuidelijke deel) bloeiende kruiden met de naam klein kaasjeskruid! De roze-witte bloempjes lieten zich nog begin-september zien. De tot 40-50 cm-hoge planten komen in heel Europa voor, maar voor onze wijk, toch wèl bijzonder, deze *Malva neglecta*.

Ook bijzonder, maar helaas dood, was een kauwtje! Deze meestal levendige kraaiachtige vogel kwam al een aantal dagen opvallend tam en moeilijk wegvliegend in onze achtertuin. Op 26 juli lag het dier dood bij de drinkbak bij de voederplank. Wel springlevend op de voederplank is heel vaak een houtduif, die met zijn

of haar brede gestalte absoluut geen kauwen en Turkse tortelduiven bij zich duldde! Deze duif verdient niet de titel “vredesduif”!

Toen op 3 augustus een houtduif niet meer aanwezig was, kwam er ineens een zeldzame vogel eten! Het was een mooie, gekleurde gaai, voorheen Vlaamse gaai genoemd. Het leek een vrij jonge vogel. Een leuke ervaring.

Zoals ik wel eerder deed, wil ik ook nu weer één onderdeel van de “wijk-natuur” extra belichten. Deze keer het gras. Met name het “groene

Loodgietersbedrijf

**NYEN
HUIS**

Voor al uw

- sanitair
- gas- en waterleidingen
- alle lood-, zink- en mastiekwerken

Telefoon
058 2129636 - bgg 2135246
werkplaats: Mr. PJ Troelstraweg 159

tapijt” in ons plantsoentje in de Hollanderstraat (foto boven). De naam van deze soort noem ik aan het eind van dit deel. Want: wat is gras? Toch wèl interessant! Dus daarover eerst. Het vormt de grootste planten-familie van de wereld! Men schat dat er mondiaal ongeveer 8100 soorten gras bekend zijn! In Nederland komen zo’n 75 soorten voor, terwijl heel Europa ± 360 soorten herbergt. Bijna niet te geloven, maar dit gewas moet al

ongeveer 80 miljoen jaren bekend zijn! Zeker in fossiele vormen. Mogelijk was het toen ook een plant met lintvormige blaadjes van ongeveer 50-70 cm lang, 5 tot 10 mm breed en zonder steeltjes. De bloei-stengel kan 10 tot 15 cm lang worden en kenmerkt zich door een aar, een pluim, of een aarpluim. Daar komen de roodachtige, bruine, saaie en platte bloempjes aan, die bijna alleen door de wind worden bestoven. Als dat natuurgebeuren goed gegaan is, vormt zich het graszaad voor de vermeerdering. Maar niet alleen het zaad zorgt daarvoor. Nee, het wortelstelsel doet daar ook aan mee. De wortelstokken ontwikkelen vele zij-wortels en daaruit schieten nieuwe plantjes de grond uit. Zo ontstaan dan de bekende graszoden met dicht op elkaar staande “sprietten”. Die lintvormige blaadjes hebben nerven alleen in de lengterichting. Ze worden 50-60 cm lang, zoals genoemd. Dan wil ik nu “even” alle 75 soorten noemen die in ons land te vinden zijn..., of zal ik er een paar noemen? Ja, beter. Zoals tandjesgras, buntgras, Engels raaigras, mannagrass en uiteraard “ons” Italiaans raaigras, het gras dat in het W.C.de Groot-plantsoen groeit.

Tenslotte nog even een “zij-paadje”, want wat niet in onze buurt groeit, althans niet in het plantsoentje, is

een andere grasachtige, nl. RIET.
Ik ontdekte nu pas (na zo'n 70 jaar!)
waardoor ik mij als jochie b.v. bij het
plukken van lisdodden, de rietsigaren,
aan een blad sneed! Aan de zijkanten
van de bladeren zitten nl. allemaal
scherpe kristallen van kiezelzuur! Die
werken dus als mesjes. Nou, dat heb
ik toen zeker een paar keer gemerkt!
Maar gelukkig voelt gewoon gras
zachter aan. Voor al die dieren die dat
moeten eten wel fijn.

De mesjes van een rietblad

Nog even dit: Medio augustus jl.
hoorde ik zeggen dat "deskundigen",
mogelijk van de Zoogdieren
Vereniging, de aanwezigheid van
vleermuizen in onze wijk inventari-
seerden. Mij is bekend, dat in de

Hollanderstraat een dwergvleermuis
voorkomt.

Al met al: de natuur-in-de-wijk was
(en is) de aandacht waard!

Schrans 145
8932 ND Leeuwarden
T: 058-2159002
info@bakkerijschuurmans.nl
www.bakkerijschuurmans.nl

**Bent u slecht ter been of mindervalide?
Laat u halen en brengen in de MAX
Mobiël voor uw boodschappen bij
de JUMBO Van Loonstraat Leeuwarden**

om een ritje te reserveren...

Bel 06-48 264 203

bij geen gehoor:
058 - 280 30 30

Bereikbaar op werkdagen tussen 09.00 en 12.00 uur

De JUMBO haal- en breng service is beschikbaar op
maandag t/m vrijdag van 09.00 tot 17.00 uur

JUMBO

JUMBO Supermarkten
Van Loonstraat 112
8932 AV Leeuwarden

KELLER

schilderwerken

Chris Keller

Uw schilder in de Hollanderwijk

Vraag vrijblijvend om een offerte!

Leeuwarderstraat 28
8932 GR Leeuwarden

chris.keller3@gmail.com
tel. 06 - 48557297

DE STATIONSKAPPER LEEUWARDEN

STATIONSPLEIN 1
8911 AC LEEUWARDEN
TEL NR: 058-2128334

www.destationskapperleeuwarden.nl

De Woonkamer

De Woonkamer is een initiatief van Solidair Friesland

WEES WELKOM IN 'DE WOONKAMER' ELKE VRIJDAGOGHTEND VAN 10.00 – 12.00 UUR WIJNHORNSTERSTRAAT 190

Een plek van ontmoeting, verbinding, gesprek en gezelligheid. Dat is waar de Woonkamer voor staat. Een plek midden in de wijk waar iedereen welkom is en mag zijn wie hij/zij is. Elke vrijdagochtend staat de deur van De Woonkamer, Wijnhorsterstraat 190, open. Al een aantal maanden mogen we geopend zijn en zitten we met gemiddeld 10 mensen aan de koffie. Ook willen we af en toe iets speciaals organiseren zoals een wandeling door de wijk met mooie verhalen van vroeger. Ook willen we binnenkort samen op bezoek in het atelier van een kunstenaar die mee heeft gedaan met het tv programma 'op zoek naar Rembrandt'.

U bent van harte welkom om eens op vrijdagmorgen binnen te wandelen en een kopje koffie mee te drinken.

De Woonkamer is een initiatief van Solidair Friesland die meerdere projecten in Friesland heeft en mede ondersteund door de PKN Fryslân.

Première: Huizum op Film: historische beelden van dorp en wijk

Zondagmiddag 31 oktober gaat *Huizum op Film* in première. Deze compilatie van historische film- en videobeelden van het dorp en de beide wijken Huizum worden gepresenteerd in Eetcafé de Basuin in de Hollanderwijk. De première begint om 15.00 uur en is voor genodigden.

Huizum op Film is samengesteld door het Fries Film en Audio Archief dat in zijn schatkamers dook en een selectie van aansprekende beelden maakte. Er is een Nederlandse voice-over bij de film gemaakt en oud-wijkbewoner en muzikant Sjoukje Visser componeerde

een soundtrack bij de beelden. De film duurt 35 minuten. Wijkpanel Huizum-West maakte de productie financieel mogelijk.

De beelden zijn door diverse amateurfilmers gemaakt. De oudste fragmenten dateren van eind jaren 30. Toen filmde Johan Witteveen zwemlessen van zijn kinderen in het openluchtbad aan de Badweg (nu MCL-terrein) en legde J. Walpot vast hoe zijn kinderen in speeltoestellen aan de Borniastraat klommen, hingen en slingerden (nu eveneens MCL-terrein). Bijzonder zijn ook de filmbeelden die Oege Bekema begin jaren 50 in speeltuin Gerard Dou maakte. Natuurlijk legden diverse filmmakers ook de Huizumer watertoren vanuit diverse hoeken vast.

Na de première in De Basuin draait *Huizum op Film* op het Noordelijk Film Festival. Na het filmfestival is de film te zien in De Basuin en op YouTube: www.youtube.com/friesfilmarchief

Fries Film en Audio Archief
Boterhoek 1 / Postbus 2637 / 8901 AC Leeuwarden
info@friesfilmarchief.nl / 058-7890714 / www.friesfilmarchief.nl

DHZ
HOYTE D WAL
Leeuwarden Verlengde Schrans 34 - Tel 2127631
werkelijk alles!
Dealer van Koopmans verven • Klompen • Carboleum en tuinbeitsen • Elektro installatiemateriaal • PVC afvoermateriaal • IJzerwaren, hangen en sluitwerk • Dakbedekking en -reparatiepasta's • Hout • Koperen leidingen en fittingen • Tuingebedsenschappen • Ladders en trappen (Altrex)

Het zwembad aan de Badweg

Matthias van Pellicomstraat

Amaryllyis helpt u verder in de buurtkamer d'Ambacht en Buurtcentrum Aldlân

Heeft u een ondersteuningsvraag?

Dan kunt u terecht bij één van de buurt- of dorpskamers! Uw buurtkamer zit in Wijkcentrum d'Ambacht, Cornelis Trooststraat 48, 8932 BR Leeuwarden. En ook in Buurtcentrum Aldlân. Medewerkers van uw wijkteam van Amaryllyis zijn in d'Ambacht aanwezig van maandag tot en met vrijdag van 9.00 tot 13.00 uur. In Buurtcentrum Aldlân zijn ze op dinsdag van 9.00 tot 13.00 uur aanwezig. Zij kunnen helpen bij ondersteuningsvragen. Wilt u een afspraak maken? Bel dan naar Amaryllyis via 058 303 0401.

Vragen waarmee u terecht kunt bij het wijkteam van Amaryllyis:

- Ik heb schulden. Wat nu?
- Mijn partner kampt met een verslaving, maar wil geen hulp. Wat kan ik doen?
- Ik wil iets doen voor de wijk, wat zijn de mogelijkheden?
- Ik maak me zorgen over iemand in mijn wijk. Kan iemand helpen?
- Ik dreig uit huis gezet te worden. Wat moet ik nu doen?
- Ik voel me niet zeker in de opvoeding van mijn kind. Kan

iemand mij ondersteunen?

- Vrijwilligerswerk doen lijkt me leuk. Hoe pak ik dat aan?
- Ik zorg voor mijn zieke partner. Bij wie kan ik terecht met vragen?
- Ik kom graag in contact met andere mensen/wijkbewoners. Zijn daar activiteiten voor?
- Ik ben op zoek naar een zinvolle dagbesteding. Waar kan ik naar toe?
- Ik heb ruzie met mijn buurman. Wat nu?
- Ik ben jongere en wil graag met iemand praten over mijn problemen. Bij wie kan ik terecht?

Samen kijken we welke hulp en ondersteuning het beste bij u past. Daarvoor werken we nauw samen met vrijwilligersorganisaties en organiseren we groepsactiviteiten. Samen doen we wat nodig is om uw leven prettiger te maken.

Eén contactpersoon voor uw vragen of zorgen

De wijkteams werken volgens het principe: één gezin, één plan, één sociaal werker. Dit houdt in dat u één contactpersoon heeft, ook wanneer er meerdere partijen betrokken zijn.

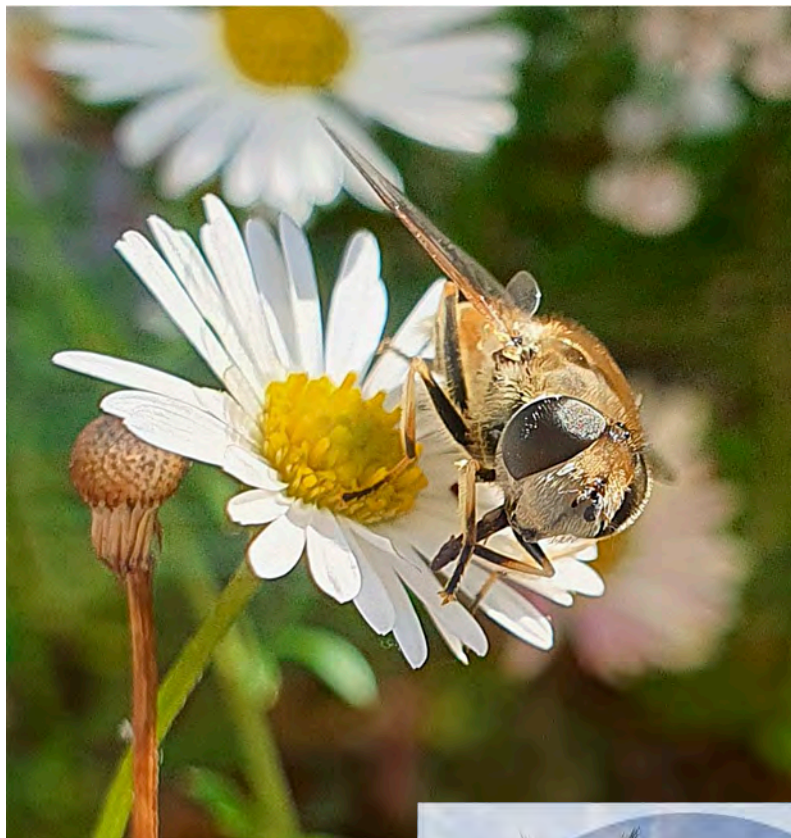
Organisatie in de wijk

Naast het bieden van hulp en ondersteuning dragen wij ook bij aan het prettig en veilig wonen in de wijk of het dorp. Dit doen we samen met wijkverenigingen, dorpsbelangen, zorgcoöperaties, vrijwilligers-initiatieven en andere partijen in de wijk. Maar ook werken we samen met u! Misschien heeft u wel een goed idee voor uw omgeving en heeft u daar hulp bij nodig. Wij helpen bij het leggen van contacten met bewoners of kijken of er behoefte is aan een collectieve activiteit zoals een sollicitatieclub, taalles, administratieclub of bijvoorbeeld een beweegclub.

Onderdeel van Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)

De buurt- en dorpskamers zijn onderdeel van het Wmo-beleid van de gemeente Leeuwarden. Hier werken vrijwilligers en beroepskrachten samen. Dat doen we door gebruik te maken van elkaars kennis en kunde.

Meer weten over de Wmo, dorps- en buurtkamers en hun openingstijden? Kijk dan op de website www.lwdvoorelkaar.nl.

***In de voortuin
van Daniëlle***

Zebrapad achter NS-station

door Tom Sandijck

Aan de achterkant van het NS-station is een paar weken geleden een zebrapad voor wandelaars van en naar Huizum-West aangelegd. Er wordt soms hard gereden in de Wijnhorsterstraat. Met de oversteekplaats wordt de situatie 'voor alle verkeer op dit plateau overzichtelijker, begrijpelijker en daarmee veiliger', meldt de gemeente. Het zebrapad ligt in het verlengde van de voetgangerstunnel. Wandelaars hebben nu voorrang op het autoverkeer. Een hele verbetering voor deze vaak drukke plek.

De aanleg van het zebrapad op vrijdag 24 september.

**Dit is toch wel un ongesellige tyd!
Gister wu ik un vriend opsoeke, even
bijprate. Mooi niet thuis! Met "06"
hoorde ik dat su in Gaasterland
waren, vakaansie.
Sò gebeurde dat nog un paar keer.
Leve de seumer.....**

Wel bleef ik om my heen kyke, oek toen ik us even siën ging bij ut plantsoen-met-de-twee-banken. Toen, dat was op 2 juni, stonnen twee meensen bij die aparte muur te kyken. Ik ging dur toch even hene. Un praatsje ken nooit gien kwaad. Nou hele adige meensen uut Nieuwegein. Ut echtpaar, vyftigers, waren op toertocht deur Friesland. Su hadden deur internet siën dat oanze wyk beskermd stadsgesicht is. Daarom dochten se: "dat spul" mutte we bekyke. Ut was dus ut echtpaar Numan, die de Hollanderwyk wel bysonder fonnen. Hij furtelde my nog, dat syn bet-overgroatvader hier in Leeuwadden kleermaker was weest. Fandaar dat su hier waren.

Oh ja, op 13 juli kregen we besoeek fan un medewerker fan Omrin. Die blies geweldig veul stoom af! Nee, niet uut sien mond, maar met un installasie om ut groen om de bomen doad te sproeien. Ik hew teugen hem seit, dat ik ut geweldig fon, dat ut sonder vurgif gebeurde.

Begin-juli, sagen de meesten fan oans dat ut huus inne Hollanderstraat (14) helemaal onderhannen nomen wudde. Daar woande Hiele van de Meer jarenlang. Al dy tyd was dur niks an furbeterd. Na hem woande daar nog kort un jonge. Toen dy dur uut was, ging ut los! Jammer, Hiele van der Meer kon niet even kyke, want dy was ondertussen in Parkherstellingsoord overleden!

Myn leven ging gelukkig deur! Om gien "Corona" te krijen, ging ik un tydsje terug naar ut WTC-gebouw voor myn tweede vaccinatieprik. Op un afstandsje ging ik na die tyd bij un oudere man sitten. Dat was in die "bij-kom-ruimte", na de prik. Die man sag dur niet onvriendelik uut en ik froeg hem, of ut hem metfallen was. "Och," sei die "as je 92 binne, dan hew je al adig wat prikken had. Dus, fiel ut mij best met." Toen was ut even stil en sei de bejaarde: "Jou komme mij bekend foor. Woane jou oek inne Hollanderwyk, of furgis ik my?" "Dat klopt wel," reageerde ik "binne jou dan oek un

Hollanderwyker?”

Ut bleek dus waar! Jammer dat hij al gauw weer fut moest, maar met de woorden: we mutte maar us fedder prate, gaf hij mij un kaartsje met syn naam en adres ens. Toch heul adug fan de man.

Ik wist toen dus nog niet, wat hij froeger as fak deen hèt. Een oud-ambachtsman of –frouw is foor mij interessant. Heul belangstellend belde ik dus Frits de Jong en maakte un afspraak.

Ut was ruum un week later, toen ik bij hem foor de deur ston. De Jong deed self open: “Welkom Jurjen!”. Nadat de koffie klaar ston, begon hij over syn leven te furtellen, so as, dat hij in

Twyzel geboren was en fedder.

“Maar beste Frits de Jong, ik wil eest wete wat jou in je werksame leven deen hewwe. Was dat un ambacht of so?”

Dat sei ik niet teugen dovemans-oren, want hij ging meteen op ‘e “tekst”! En dat bleek wel bysonder. “Jurjen,” begon hij, “de meensen magge wel even wete, dat ik in 1928 in Twyzel geboren bin. Na de lagere skoal en twee jaar Mulo hadde ik genoeg leerd, von ik toen.”

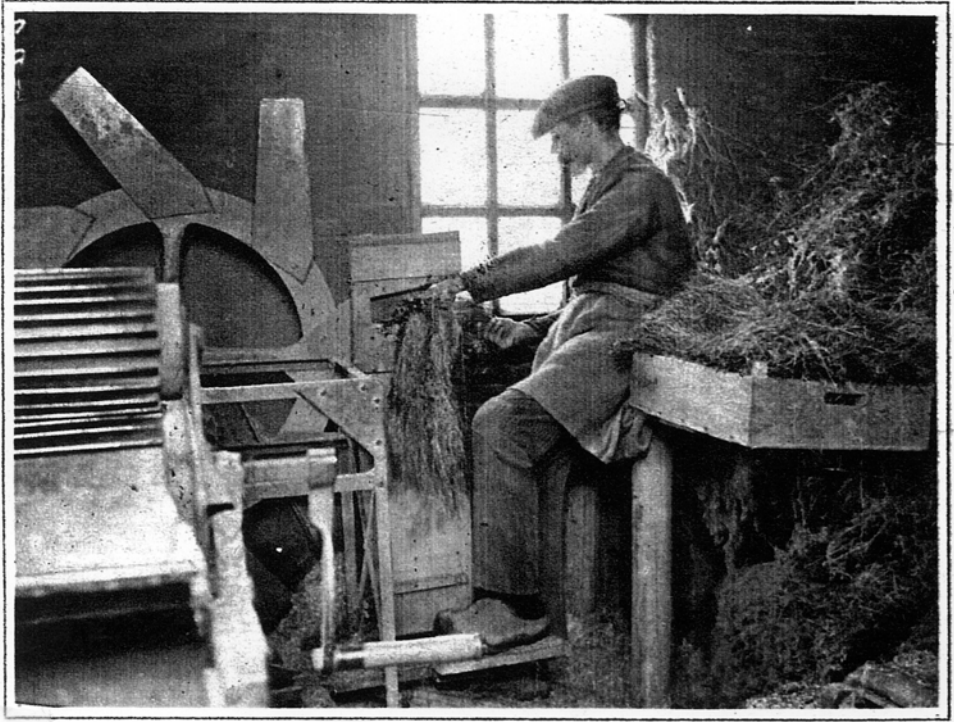
“En wat toen Frits?” “Myn heit sei dat ik mar oant wurk moast, nei ‘n baas”, liet hij wete. Frits deed sien best un baantsje te fynen. Na un week of twee had hy byt! In de vlasfabriek in Mûnein froegen su “medewerkers”. “Myn heit fon ut prima, dus na un paar keer contact, kon ik dare an ‘e slag,” furtelde hij. De werknimmers fan buten Molenend wudden altyd met un buske ophaald en weer terugbrocht. Frits bleef daar tot syn 39-stu werken. “Ut was nou niet direkt skoan werk, maar wel mooi om te doën. Wu hadden wel veul last fan stuverij en fansels lawaai! De bazen waren oké en de sfeer oek prima. Nou ja, en de loanen die gingen wel.” Toen ik hem froeg of ut oek echt fakwerk was, ging hij uitgebreid furtellen en noemde typische termen, sò as “repelen”, dat was dan de saadboltsjes fan de stengels mechanisch furwijdere. As de vlasvezels in draden maakt wudde moesten, hiete dat

Bestratingsbedrijf
Jeroen
Koehoorn

Ringlastins 23
8925 GK LEEUWARDEN
T: 06-558 835 50
E: Jeroenkoehoorn@live.nl

Tevens het juiste adres voor:
Tuinaanleg, Grondwerk
Riolering, Walbeschoeiing
(Mini-) kraanverhuur

Frits de Jong bezig met een trap-zwingel

“hekelen”.

“Jurjen,” sei Frits, “jammer, dat ik daar ophouwe must, want de fabriek stopte dur met! Toen bin ik un jaar werkloas weest. Met myn frou bin ik toen druk bezug weest met ut opknappe van oans huus in Mûnein, waar we al weer 16 jaar in woanden.” Hij was dur niet echt ongelukkig met weest, sò te horen en an syn gesicht te sien.

Frits de Jong was gien stilsitter, dus na dat jaar sonder werk begon hij as plantsoenarbeider in Sneek!

“Nou dat was mie wel wat anders!” zo reageerde ik.

“Ja man, altyd inne frisse lucht sonder stof èn leuk en gezond wurk. Wel must ik my furdiepe in de flora, vooral “tuun-groen”. Na un jaar binnen we in Sneek woanen gaan. Dat was oek goed wennen! Na 22 jaar, ik was toen al 62, kon ik bij de gemeente stoppe. Jurjen, toen was ut wat ut lyf betref oek wel genoeg weest.”

Hij bleef nog 6 jaar in Sneek woanen met as hobby’s postsegels fursamele en fietstochten. Daarna naar Leeuwarden, naar de wyk Nijlân. Syn soan en skoandochter en 4 kiendes

woanden hier, sò furnam ik fan Frits. “Maar wanneeer belanden jum dan inne Hollanderwyk?”, froeg ik. “Dat was in 2006, want we wuden wat kleiner woane en wu hoorden dat ut un hadstikke fijne wyk weze must. Nou dat was dik in orde, ut is hier best uut te houden, Jurjen.”

Na nog wat ditsjus en datsjus en nog un bakje koffie, nam ik afscheid van Frits en Helma. Leuke wykgenoaten!

Ut waren fast gien wykgenoaten, die inne nacht fan 18 op 19 augustus om ongeveer half 2 met un geweldig kabaal en met hilarisch gelach één fan

de banken in oans plantsoen fernielden !! Myn “deurgever” docht, dat ut twee knapen waren. Na un minuut of fier furtrokken su sò stil mogelijk op un scooter, vermoedde hij. Wu mutte ut nou (even) doën met un bankje sonder rugleuning. Ongeloofluk toch, dat de mannen deze “behoefte” hadden! De Gemeente het ondertussen de kapotte bank weghaald. Dur sal wel niet een nieuwe komme, denk ik. Sunde!

Jurjen G.

Sportief Wandelen in het Julianapark

Onder leiding van gespecialiseerde instructeurs van Spectrum

Dit is een veilige oefenvorm heerlijk in de buitenlucht, waarbij wandelen afgewisseld wordt met oefeningen voor het gehele lichaam. De oefeningen en wandelvormen zijn zeer gevarieerd en worden individueel aangepast. Hierdoor kan iedereen op zijn of haar niveau veilig mee doen, met en zonder fysieke klachten.

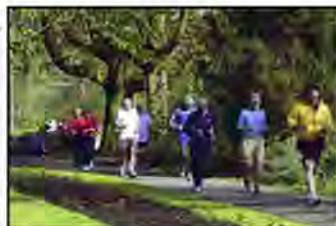
Tijd en plaats: elke dinsdag en donderdagochtend van 09.00 uur tot 10.00 uur.

Kosten: €15,00 per maand; **Leeftijden:** variërend van 50 tot ruim 80 jaar

In de groepen zien we een groot scala aan mensen met chronische aandoeningen zoals gewrichtsslijtage, ademhalingsproblemen, chronische knie- of rugklachten en reuma.

Sportief Wandelen van Spectrum Leeuwarden is al 17 jaar actief in Huizum. Als eerste in Leeuwarden is Spectrum Leeuwarden begonnen met deze vorm van conditietraining. Ondertussen is Sportief Wandelen door vele andere sport/beweegaanbieders gekopieerd. Hiermee bewijzend dat deze manier van bewegen zeer succesvol is.

**Kom een gratis proefles nemen op dinsdagochtend bij Aad van der Windt,
058-2157111 - info@spectrumleeuwarden.nl**

SPOORPRAAT - 11

door Antoon Groenewoud

Woensdag 14 oktober 1863! De eerste trein-met-twee-locomotieven reed 158 jaar geleden van Leeuwarden naar Harlingen. Niet meer met een diligence, of postkoets of (nog tijdelijk) met de trekschuit. In spoor-praat 10 heb ik al beschreven dat de feesttrein Franeker had verlaten. Aangezien er tussen Franeker en Harlingen geen station was, “stoom” ik door naar het eindstation.

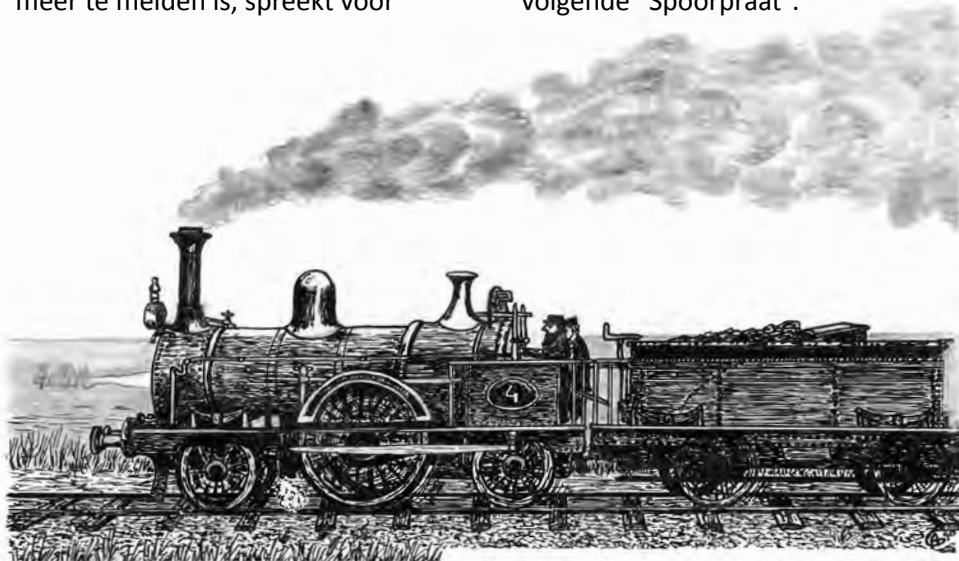
Het was zo’n honderd meter voor Harlingen, dat de beide machinisten in de zware stoomlocs een oorverdovend fluitend signaal lieten horen, zo van: “We komen eraan!!” Bij het binnenrijden van het station om 12.45 uur, kon het ‘t grootste deel van de 400 passagiers niet zijn ontgaan, dat het stationsgebouw prachtig versierd was met o.a. bloemstukken en vlaggen. Onder die passagiers natuurlijk de directie van de Staats Spoorwegen, burgemeesters en wethouders van nauw betrokken gemeenten. Verder

de Minister van Binnenlandse Zaken, ingenieur Waldorp van de Algemene Dienst en de Hoofdingenieur van de Staats Spoorwegen in Leeuwarden.

Terwijl de menigte juichte en de Schutterij marsmuziek speelde, stopte de “openingstrein”. Daarop trok de stationschef aan de “vertrekbel” (zoals die in Leeuwarden ook gehanteerd werd) en nam de burgemeester van Harlingen het woord, omringd door de genodigden uit Harlingen. Enthousiast verwelkomde hij alle gasten en kon hij, zoals hij zei, van blijdschap de juiste woorden niet vinden, om te zeggen hoe geweldig blij hij en heel Harlingen was, dat er een spoortrein tussen Harlingen en Leeuwarden ging rijden. Daarna nodigde hij de gasten uit hem al wandelend, begeleid door het Schutterij-korps, zich naar het stadhuis te begeven. Heel opvallend was het, dat bij de optocht prachtige banieren (vaandels) van de 5 gemeenten die aan de nieuwe spoorlijn lagen, meegedragen werden.

Dat over het feestende Harlingen
meer te melden is, spreekt voor

zichzelf! Maar daarover in de
volgende "Spoorpraat".

Een stoomlocomotief uit de eerste periode (tekening A.G.)

Autorijschool De Frosk

- Gedegen, persoonlijke opleiding.
- Praktijklessen in wagens met versnelling en automaat.
- Theorieles klassikaal, individueel of thuisstudie.
- Autorijschool De Frosk bestaat al sinds 1978.

Faalangst, ADHD, autisme, schakel en automaat

Annelies Dijkstra
Ereprijs 76
8935 JK LEEUWARDEN
(058) 288 49 59

Thilda de Haan
Vincent van Goghstraat 5
8932 LD LEEUWARDEN
(058) 2160183

www.defrosk.nl

info@defrosk.nl

Interview met Jeannine de Vries van Kunsthandel & Galerie de Vries

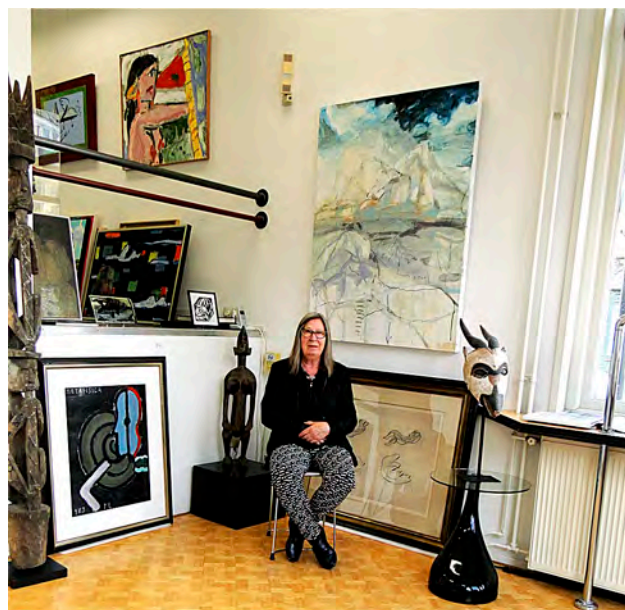
door Frank Roffel

In de gezellige, twee verdiepingen tellende galerieruimte aan de Turfmarkt 1, ontvangt eigenaresse Jeannine de Vries me op 6 mei op een donderdagochtend voor een interview. In het souterrain van het pand bevindt zich een bar met daarvoor een werktafel. Overal hangen schilderijen, etsen en tekeningen. Er is ook werk van van haar man Johan (1946-2006) te zien.

Het was niet hun eerste plek in Leeuwarden. In 1984 hadden zij zich

gevestigd aan het Klein Schavernek als "Atelier 1887". Daar hebben zij 5 jaar gewerkt. Johan werkte er boven aan zijn galerij en beneden had Jeannine haar kledingwinkel. Daarna kochten zij het pand op de Turfmarkt 1 wat grondig werd verbouwd. In de tussentijd ging Jeannine elke zondag in de auto naar Amsterdam om daar kunstgeschiedenis te studeren aan het Gleruminstituut van Jan Pieter Glerum. Zij vond dat ze meer moest weten over de kunst en de kunsthandel. Toen ze in 1992 openden, was er een feest dat 3 dagen duurde. Ze maakten er een gewoonte van om

geïnteresseerden en bekenden van de werken van tentoongestelde kunstenaars d.m.v. een mooie kunstkaart uit te nodigen voor een zogeheten vernissage, een mooi woord voor een feest vooraf gaand aan een tentoonstelling. Jeannine bleek een groot stel van die kaarten meegenomen te hebben om te gebruiken en dat doe ik bij deze dan ook graag. Er zitten kaarten bij uit de periode van het Atelier 1887 voor

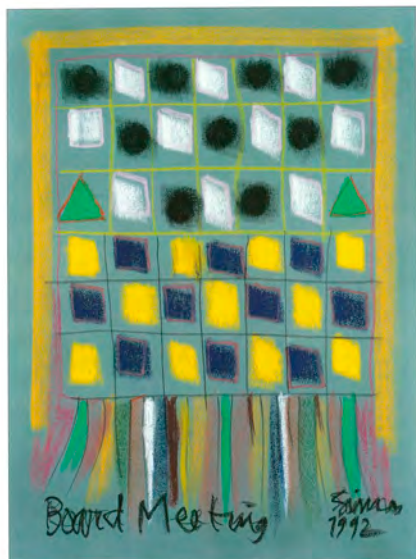
Jeannine de Vries in haar galerie

Oude en Hedendaagse Kunst. Zo laat de kaart van de expositie van 8 oktober t/m 8 november 1986 zien dat die gaat over het "Vrouwelijk naakt in de beeldende kunst"- 20 eeuw, en verder zijn er aquarellen, olieverven, tekeningen en grafiek te zien van o.a. Else Berg, Bieruma Oosting, Constant, Corneille, Tinus van Doorn, Lucebert, etc., etc. Dergelijke werken van genoemde kunstenaars had galeriehoudster Johan de Vries dus in stock, zoals de vakterm daarvoor luidt. Uit de periode van de Kunsthandel en Galerie de Vries, laten de kaarten ook uitnodigingen zien van werken van bekende Friese kunstenaars, waaronder de Leeuwarder dichter en schilder Anne Feddema, die zelf zijn

tentoonstelling opende door een compositie te spelen, getiteld Emmaüsgangers voor fluit en gitaar, waarbij hijzelf de gitaar beroerde. Tevens zijn er kaarten van openingen waaronder werk van de landelijk bekende dichter Simon Vinkenoog, die tweemaal pasteltekeningen heeft tentoongesteld bij deze kunsthandel en van wie Jeannine en Johan een boek hebben gepresenteerd ter ere van zijn vijftenzestigste verjaardag.

Schrijver dezes verkeerde in de veronderstelling dat de mensen van de galerie wel met honderden kunstenaars contacten zouden onderhouden, hetgeen een misvatting bleek. De eigenaresse vertelt me dat ze met ongeveer 20 kunstenaars intensieve banden onderhielden. Dezen exposeerden regelmatig bij de galerie en werden nauwlettend gevolgd in het verloop van hun creatieve productieproces. Daarnaast waren er contacten via veilingen, kunstbeurzen en diverse kunsthandelaren. Jeannine en Johan bezochten kunstenaars in het hele land tot in België toe. Daar komt Jeannine al weer 25 jaar, ze huurt er dan een hotelkamer en gaat beurzen en kunstenaars af. Zo heeft ze ook al Kamagarika leren kennen, de beroemde Belg, die samenwerkt met Herr Seele en in Nederland stevast cartoons in het weekblad De Groene Amsterdammer publiceert. In de

'Board meeting' van Simon Vinkenoog, 1992

Simon Vinkenoog

Board Meeting 1992
pastel 54 x 40 cm

galerie hangen momenteel een paar fraaie werken van deze humorist onder de kunstenaars. Het onderhandelen met ze vindt ze altijd erg prettig. Ze koopt dan werk en probeert het in het Leeuwarden te verkopen. Ook is er werk in consignatie. Dat is het in bewaring nemen van schilderijen van kunstenaars door bijvoorbeeld een galeriehouder met als doel werk te verkopen. Een favoriet van deze kunsthandelaar is het werk van Armand Bouten (1893 -1965) die een tijd geleden in het Groninger museum exposeerde. Jeannine was bij de organisatie van die tentoonstelling

betrokken. Bouten heeft met zijn vrouw Hanny Korevaar door geheel Europa gezworven, maar is niet in brede kringen populair geworden. Jeannine laat me een boek zien met werk van zijn hand en vertelt me enthousiast dat op het moment van interviewen de vrouw van Bouten zelf gaat exposeren in museum Belvédère te Oranjewoud. Ze heeft trouwens verschillende werken van deze man in haar kunsthandel hangen om te bezichtigen.

Hierna sluiten we het gesprek af over een mooie periode , waarover Jeannine boeiend kon vertellen.

'Vrouw met kat' van Armand Bouten uit 1923

Armand Bouten *1893-†1965

Vrouw met kat, ca 1925
gemengde techniek op papier, 24 x 30 cm

nieuw
Elan
huurdersplatform

Wij zijn de belangenbehartiger van ruim 10.000 huurders in Friesland.

Wij komen op voor jouw belangen zodat jij fijn en onbezorgd kunt wonen.

Wil je weten wat wij voor jou kunnen betekenen neem dan contact met ons op!

Huurdersplatform Nieuw Elan
Zuidergrachtswal 3
8933 AD Leeuwarden

058 215 9119
info@nieuw-elan.nl
www.nieuw-elan.nl

Popkoor UniQ zoekt nieuwe leden

“Ze zingen niet alleen, ze spelen wat ze zingen!”

door Roel Swart

Maandagavond 23 augustus 2021, even na 8 uur, de grote zaal van buurthuis Welgelegen: dirigent Rinke Schroor speelt op zijn digitale piano de beginklanken van “If I had a hammer” van Trini Lopez, ten teken dat de repetitie van het Leeuwarder popkoor “UniQ” is begonnen. Rinke: “Even lucht er in brengen”. Een stemoefening volgt. Negen dames zingen daarna uit volle borst een aantal liedjes, waarbij ze met enige regelmaat door de dirigent worden onderbroken omdat het nog niet goed gaat: het moet over, soms wel een paar maal achter elkaar. Het is tenslotte een repetitie. En dan gaan ze met groot enthousiasme verder, ze hebben plezier, er wordt gelachen.

Na de nodige correcties worden de nummers zonder onderbreking gezongen. Het klinkt goed. Ze zingen niet alleen, ze spelen wat ze zingen! Een lust voor oor en oog! Als het soms niet helemaal zuiver klinkt, weet Schroor dit op een speelse manier en met een kwinkslag aan te geven. Ik geniet van het enthousiasme van de drie sopranen en zes alten, onder de bezielende leiding van de dirigent. In de pauze

heb ik een gesprek met hem en met bestuurslid Janny Boertien over dit unieke koor.

Oprichting. Popkoor UniQ is in 2014, samen met een aantal enthousiaste liefhebbers, opgericht door Rinke Schroor. Die wilde naast de koren waarvoor hij als vaste dirigent werkzaam was, een eigen koor, waarvoor hij zelf het repertoire kon bepalen, een koor met een unieke, aparte constructie. Rinke: “Vandaar de aparte naam van het koor: 'UniQ'. Uniek in Nederland”.

Repertoire. UniQ zingt bekende Engelstalige en Nederlandstalige liedjes van o.a. The Rolling Stones, Adèle, Beatles, Marco Borsato en Corry Konings. Ook staan er Friese en Zweedse nummers op het repertoire. Daarnaast ook liedjes die door Rinke Schroor zelf geschreven en op muziek gezet zijn. Eén van die eigen nummers heet “Oh tonight”: Rinke: “Dit heb ik geschreven op een zondagmiddag, ik voelde me een beetje depressief, en hoorde de klok 'tiktak' zeggen”. Even later zingt het koor de beginregels: “I'm sitting here watching the clock that goes around”. Het koor doet de klok na door met de vingers te knippen. Rinke: “Ik wil mijn

liedjes aan het licht brengen. Janny moet ze maar eens sorteren”.

Bloei. Vanaf de oprichting groeide het koor uit tot een gezelschap van rond de veertig zangers en zangeressen en werd het begeleid door een combo, bestaande uit een gitarist, een bassist en een drummer. Er werd regelmatig met succes opgetreden. Aan deze succesvolle reeks kwam begin 2020 een ruw einde: Covid-19 sloeg genadeloos toe! Bijna anderhalf jaar lang kon er niet worden gerepeteerd; optredens waren helemaal taboe.... Ook het ledental daalde fors, tot rond de tien.

Nieuw begin. Begin augustus is er, dankzij de versoepeling van de corona maatregelen, een herstart gemaakt met de overgebleven leden. Rinke: “Om deel te nemen aan het koor moet je uiteraard een beetje kunnen

zingen, maar de belangrijkste voorwaarden zijn een positieve instelling en saamhorigheid: we doen het met elkaar”. Janny verwijst naar een door haar ontworpen flyer: *“We zijn een enthousiast en harmonieus koor, een goede sfeer is belangrijk. Maar we streven natuurlijk ook naar kwaliteit, we willen ons graag onderscheiden door liedjes te brengen die niet door alle andere koren gezongen worden”. We treden ook op in verzorgingshuizen in Leeuwarden. Voor deze optredens hebben we een aangepast repertoire met liedjes van vroeger”.*

Dringend behoefte aan uitbreiding. Het koor heeft dringend behoefte aan uitbreiding, wil het niveau van vóór corona weer worden bereikt. Er is vooral vraag naar mannen en naar jongeren.

Na de pauze. Na de pauze worden nog enkele bekende liedjes gezongen, zoals "Make you free my love" van Adèle, "The Rose" van Bette Midler, "Country rose" van John Denver, en als afsluiter "Mooi was die tijd" van Corry Konings. De begintune van "If I had a hammer" betekent het einde van een hartstikke leuke oefensessie van het Leeuwarder popkoor "UniQ!"

Repetities. Elke maandagavond van 20.00 uur tot 22.00 uur in Buurthuis Welgelegen, Willem Loréstraat 36-38, 8921 CK Leeuwarden. De contributie bedraagt € 15,00 per maand.

Informatie. Janny Boertien: Telefoon 06-20687237.

"MEESJES-GRUT" (zie achterpagina)

door Antoon Groenewoud

Nee, de kool- en pimpelmezen doen deze keer niet mee. Dat zijn o.a. onze wijkvogels, die in de nestkastjes broeden. Trouwens, ook niet nu aandacht voor de andere Nederlandse meesjes, zoals de staartmees, de zwarte mees, matkop- en glanskopmezen en de leuke kuifmeesjes. Het zijn allemaal vrij kleine, actieve vogels, die het meest in holen broeden (boomholten en nestkastjes). Doorgaans leggen ze 10 – 16 eitjes, die ze in 16 tot 22 dagen uitbroeden.

De mezen hebben een klein puntig snaveltje, dat heel geschikt is om spinnetjes en insecten uit plooiën en spleten in bijvoorbeeld boomschors te pikken. Met hun scherpe nagels kunnen ze zich goed vast maken aan

stammen, takken en zelfs muren. En dat gaat allemaal heel rap!

Van de familie Poecile (voorheen Parus), die uit 48 soorten bestaat die onderling erg verschillen, heb ik 8 soorten op de achterkant laten afbeelden. Ze komen voor op diverse plekken van onze aardbol, zoals:

1. **Amerikaanse kuifmees of tweekleurige mees (*P. bicolor*).** Er is een noordelijke en een zuidelijke soort in Noord-Amerika. De 16 cm grote mees leeft in bossen, maar komt 's winters op voedertafels in tuinen van de V.S. en Noord-Mexico.
2. **Roestbuikmees (*P. rufentris*).** Een mooie mees, die thuis hoort op het Afrikaanse continent, namelijk Tanzania en Zimbabwe. Met een

normale “mezenmaat”, 14 cm, zijn ze erg levendig.

3. Dennenmees (P. rubidiventris).

Broedt in de omgeving van de Himalaya en in West-centraal-China. Een prachtige vogel met een kuifje: een “luxe koolmees” van zo'n 16 cm. De zang is een ratelend liedje.

4. Bonte mees (P. varius). Een

familielid van 14 cm. Hij is te vinden in de wouden van Japan en Zuid-Korea. Lang geleden hebben Japanners deze bonte mezen zodanig getraind dat ze

kunstjes konden maken! Wel handelingen die pasten in hun eigen handelingen. (Bron: “De vrijheid van vogels”).

5. Bruinrugmees (P. rufescens).

Deze wordt ook wel kastanjebruine mees genoemd. Die kleur misstaat deze 11-12 cm kleine mees niet. Anders dan de meeste soorten, bewoont deze de kusten van Alaska tot Californië.

6. Geelwangmees (P. spilonotus).

Komt voor in de oostelijke Himalaya en West-China. Erg geel gekleurd is deze mees niet, maar wel actief en levendig en 14 cm lang.

7. Hudson mees (P. hudsonicus).

Lengte 13-14 cm. Een mees, helemaal gebonden aan conifeerbossen. Daarom is voor de hudsonmees Canada een ideale plek, wel met de bossen van Alaska er bij, anders is het leefgebied te klein.....

8. Kroonmees (P. xanthogenis). Een

mezensoort die er wel qua uiterlijk wat uit loopt met zo'n prachtige kuif en dat geel en zwart. Deze Aziatische mees voelt zich thuis in India en ook in Bangladesh en Pakistan. Van de 8 beschreven meesjes is deze de grootste: 16 – 17 cm.

**U vist zeker niet achter
het net bij:
Huizumer Zeebanket**

**Ruysdaelstraat 2
8932 EJ Leeuwarden
Tel. 06-23934180**

**Openingstijden:
Wo.& Do. 11 tot 18.30 uur
Vrijdag 10 tot 18.30 uur
Zaterdag 11 tot 17.30 uur**

DE GESCHIEDENIS VAN DE MODE IN DE TWINTIGSTE EEUW, DEEL 2

door Frank Roffel

In deel 1, gepubliceerd in het juni-nummer van 2021, leerden we over het verschil tussen haute couture-mode en de tegenhanger ervan de prêt-à-porter kleding, zeg maar de betere confectiekleding, die het grootste deel van de markt voor kleding bedekt vanaf de eerste wereldoorlog.

In de twintigste eeuw werd het een gewoonte – en in tegenstelling tot eerdere eeuwen- om kleding vrijelijk te kiezen. Alleen de financiën waren voor mensen nog een beperking. Slechts in bijzondere gevallen en in zeer speciale kringen, gelden nog bijzondere voorschriften. Maar door de ontwikkelingen is de mode markt democratischer geworden. Voor elke prijs is wel modieuze kleding aan te schaffen. Maar de heersende smaak domineert. Wil men een andere kleur kledingstuk aanschaffen, dan dient men de mode te volgen, want anders is het niet mogelijk. In elk land nu is de heersende mode gangbaar, of men het nu wil of niet. Daarvan is men dus afhankelijk.

Het lichaam

In de twintigste eeuw ging veel op de

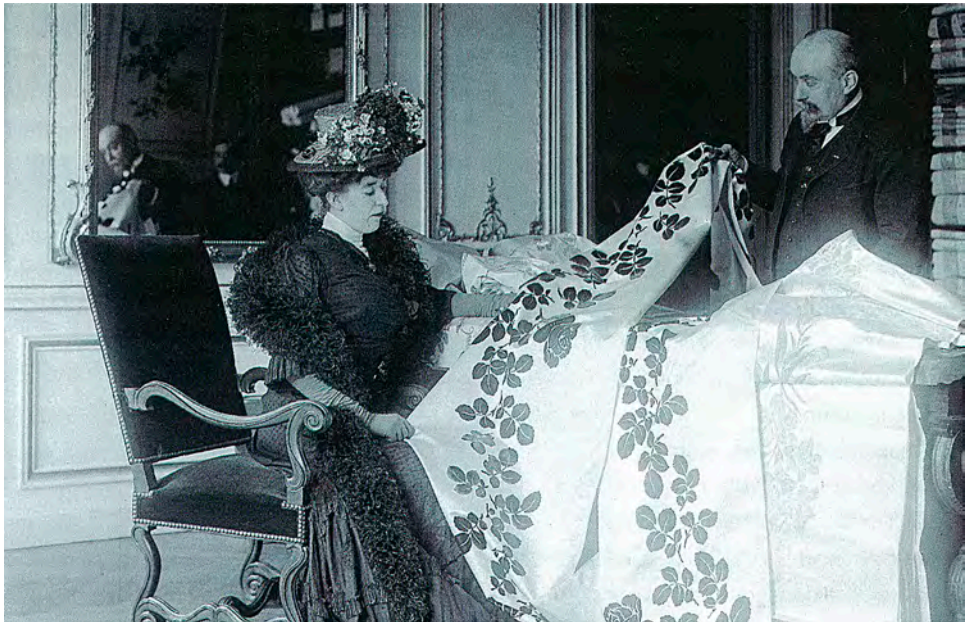
schop op allerlei terreinen. Denk daarbij aan grote veranderingen in de natuurwetenschap, in de techniek, de verhoudingen tussen allerlei landen, politieke verschuivingen, handelsbetrekkingen die werden gemoderniseerd en maatschappelijke structuren die veranderden. Op dergelijke vlakken waren de veranderingen even onstuimig als op kunstgeschiedenis gebied. De mode was daarop geen uitzondering en men kan gerust stellen dat de twintigste eeuw voor de mode een tijd van revoluties was. De lijnen en vormen van kleding uit de afgelopen eeuw verschilden wezenlijk van die uit de daarvoor liggende tijdvakken. De veranderingen in het modebeeld volgden elkaar snel op, een ontwikkeling die in de voorgaande eeuwen niet te bespeuren was. Een goed voorbeeld hiervan is de lengte van de rok. Tot dan toe reikten de zomen van de kleding tot aan de enkels en meestal nog langer. Uit de Spaanse Gouden Eeuw is een uitspraak van de Spaanse koningin Isabella overgeleverd: “Een Koningin van Spanje heeft geen benen”. Deze opvatting gold eeuwenlang voor al die dames die zichzelf respecteerden. Benen dienden onzichtbaar te zijn; ze werden door lange, wijde, meestal

zeer strak zittende kleren met talrijke onderrokken verborgen en, o wee, als je de enkels van een dame zag. In de vorige eeuw veranderde de hoogte van de zoom voortdurend. In deze eeuw werd de mode natuurlijker. In de eeuwen daarvoor werd het lichaam ingesnoerd, met zoveel mogelijk stoffen bedekt, hetgeen het lichaam onzichtbaar maakte. Maar in die roerige 20-ste eeuw werd dat dus losgelaten.

Deel 3: In de 20-ste eeuw gaan vrouwen voor het eerst mannenkleding dragen.

*Overleg in het atelier van Worth.
Op de getoonde foto uit 1907 is dhr.
Worth te zien met een klant. Deze*

Engelsman was de toonaangevende couturier uit de tweede helft van de negentiende eeuw. Hij opende zijn eerste modosalon Worth & Bobergh in 1857 in de Rue de la Paix in Parijs samen met de Zweedse zijdehandelaar Otto Gustav Bobergh. Bij Worth hadden de dames de keuze uit zeer weelderige stoffen en geraffineerde modellen, terwijl Worth hen daarbij adviseerde. Hij behandelde zijn klanten met een zakelijke nuchterheid, die hij zich als kunstenaar meende te kunnen permitteren. Worths roem reikte tot over de grenzen van Europa. Hij had veel vrouwelijke klanten in Amerika, die zijn mode eleganter vonden én goedkoper. Zelfs overzeese firma's kochten patronen bij Worth om die in hun eigen atelier te naaien.

Bouw Trend Leeuwarden

- *Renovatie*
- *Innovatie*
- *Interieurbouw*
- *Nieuwbouw*
- *Aan- en verbouw*
- *Serres*
- *Bouwbegeleiding*

**Pôllepaed 8,
058-2667629**

**9083 AA Snakkerburen
06-53817156**

Iedere week in het Hollanderhuuske

maandag
20.00 - 23.00 Klaverjasclub

dinsdag
20.30 - 22.30 Hobbyclub

woensdag
15.00 - 16.00 Kinderclub

donderdag
20.00 - 23.30 Biljartclub 2

vrijdag
20.00 - 23.30 Biljartclub 1

DEADLINE

HOLLANDERWIJKKRANT:

10 november

OUD PAPIER

Maandag 25 oktober
Maandag 22 november
Maandag 20 december

CONTACTPERSONEN

't Hollanderhuuske

Nieuwe Hollanderdijk 63, 2139687

Bestuur

Wietse Rinsma, voorzitter

Nieuwe Hollanderdijk 61, 06-41968754

Doeke Brouwer, penningmeester

Emmakade 227 06-43755311

(vacant), secretaris

Emiel van der Laag, klusjesman

Beheer huuske/coördinatie bar/sleutel

Harm en Gerda van Houten

Nieuwe Hollanderdijk 49, 2126272

Biljartclub 1 (vrijdag)

Age van der Meer 2127036

Biljartclub 2 (donderdag)

Gosse van Houten

Hollanderstraat 20 06-15121417

Bingo-commissie

Gerda van Houten

Nieuwe Hollanderdijk 49, 2126272

Kinderclub

Gerda van Houten

Nieuwe Hollanderdijk 49, 2126272

Klaverjasclub

Gerda van Houten

Nieuwe Hollanderdijk 49, 2126272

Ouderenactiviteit

Liesbeth Langendijk

Hollanderdijk 62 2125909

Oud papier inzameling

Vacant (tijdelijk Gerda van Houten)

Hobbyclub

Gerda van Houten

Nieuwe Hollanderdijk 49, 2126272

Vogelwerkgroep

Antoon Groenewoud

Waling Dijkstrastraat 5, 2165771

Redactie Hollanderwijkkrant

Paul Pasveer

Nieuwe Hollanderdijk 9, 2130823

Huudersvereniging Hollanderwijk

Baukje Terpstra

Nieuwe Hollanderdijk 6 06-53531366

Marga Garms

Van Harenstraat 16 06-52635432

Fokje Steen

Janet Visser

Wijkagent

Aksel van der Honing

0900-8844

Kom je gezellig
bij ons
spelen?

pardoes
gastouderopvang

Gastouderopvang Pardoes, biedt opvang aan kinderen tussen 0 en 12 jaar oud. Voor meer info: lusannewoltjer@versatel.nl of bel: 058-2139272/06-38436366 - LRK nummer: 614859311. Of bezoek de site: <http://gastouder.lusannewoltjer.nl>

Meesjes-grut..

zie pagina 41

1. Tweekleurige mees

2. Roestbuikmees

3. Dennenmees

4. Bonte mees

5. Kastanjerugmees

6. Geelwangmees

7. Hudsonmees

8. Kroonmees

Printen
kopiëren
drukwerk

PAUL PASVEER
Nieuwe Hollanderdijk 9
8932 ES Leeuwarden
telefoon 058 2130823
mail info@stipwerk.nl
web www.stipwerk.nl

